

Plus Achtergrond

Monumentale installaties Levi van Veluw in Singer Laren: 'Uiteindelijk streef je naar perfectie'

Levi van Veluw, *In the Depths of Memory*, 2024. Beeld Peter Tijhuis

Chaos en orde houden elkaar in evenwicht in het werk van Levi van Veluw. In zijn overzichtstentoonstelling in Singer Laren is een aantal monumentale installaties te zien. 'Ik wilde erachter komen waarom ik dit nu eigenlijk maak.'

Kees Keijer 2 april 2024, 03:00

Singerprijs, een tweejaarlijkse oevreprijs waar een tentoonstelling bij hoort, plus de aankoop van een kunstwerk voor de museumcollectie. De prijs wordt aan Van Veluw toegekend omdat hij volgens de jury 'op authentieke en unieke wijze zijn jeugdherinneringen vormgeeft met uiterste zorg en vakmanschap'.

Advertentie

De tentoonstelling zou een bescheiden presentatie worden. Maar op verzoek van het museum in Laren werd het toch een uitgebreid overzicht van zijn oeuvre. Van Veluw: "Het is veel werk, maar tegelijk is het maar een fractie van wat ik heb gemaakt. Het was leuk om dit te kunnen samenstellen, ik zie allemaal dingen terug die ik al heel lang niet heb gezien."

De expositie begint met Van Veluws allernieuwste werk, uit 2024. Vervolgens worden de kunstwerken steeds ouder, tot zijn vroegste foto's, die deels op de kunstacademie ontstonden. Daarna volgt een parcours met grote installaties dat uitmondt in een imposante ruimte, een labyrintische tunnel waar de tijd lijkt stil te staan.

Koffie, inkt, boomschors

Na zijn afstuderen aan Artez hogeschool voor de kunsten in Arnhem werd Van Veluw bekend met foto's waarop hij zijn eigen hoofd bedekte met een laag koffie, inkt of boomschors. "Het was allemaal nog heel intuïtief en intiem. Ik maakte de foto's met een zelfontspanner. Het waren experimenten en af en toe lukte er eentje, al wist ik niet zo goed waarom."

Geen advertentie geladen

Van Veluw wijst op een zelfportret, zijn kop is met een ballpoint volgetekend met een schaakbordpatroon. “Dit was pure noodzaak, ik wist niet hoe ik het anders moest doen. Maar achteraf besef je dat het sterk is omdat het frictie geeft. Die inkt hoort daar niet en daardoor is het een beetje verontrustend. Als ik hetzelfde met schmink zou hebben gedaan, zou je niet diezelfde ervaring hebben.”

Van Veluw ging op zoek naar waar die vreemde experimenten eigenlijk vandaan kwamen. Dat deed hij door uit te zoomen. Intieme foto's maakten plaats voor ruimtelijke installaties en die werden autobiografischer. “Ik wilde erachter komen waarom ik dit nu eigenlijk maak. Waar komt die fascinatie met blokjes vandaan?”

In de video *Family* (2012) zit Van Veluw aan tafel met zijn broer, zus en ouders. Iedereen heeft een pak aan dat van top tot teen bedekt met houten blokjes. Ook de tafel waaraan de figuren zitten en de wanden van de ruimte zijn ermee bedekt. Het beeld van een hecht gezin om een tafel wordt een soort abstractie. De figuren zijn in zichzelf gekeerd, de claustrofobische sfeer suggereert spanningen tussen de zwijgzame gezinsleden. “Het gaat over dat ik als kind zoekende was naar controle. Een blokje staat voor mij symbool voor iets wat je kunt controleren.”

Advertentie

Verfstipjes

Verderop staat een installatie waarin een complete slaapkamer is nagebouwd; ditmaal is alles van top tot teen bedekt met houten balletjes. “Die balletjes kwamen voor in mijn nachtmerries. Ze rolden in patronen en dan gingen ze botsen. In mijn droom probeerde ik alles bij elkaar te houden. Het kwam voort uit een gebrek aan structuur. Althans, ik ben geen psycholoog, maar zo interpreteer ik het. Je ouders zijn uit elkaar en dan probeer je alles bij elkaar te houden. Dat visualiseer ik hier.”

Rondom de installaties van Van Veluw hangen schilderijen uit de collectie van Singer Laren die thematisch aansluiten op de werken. Bij de familievideo en de slaapkamer met balletjes hangt bijvoorbeeld het schilderij *Aardappeleters* van Evert Pieters, ook met vijf figuren rondom een tafel. Een schilderij van Jan Toorop met twee doodongelukkige figuren in een landschap is helemaal opgebouwd met verfstipjes, wat weer een visuele parallel vormt met de balletjes van Van Veluw.

“We hebben geen teksten bij de werken gehangen. Ik wil dat je gewoon kijkt. Wat gebeurt er in het schilderij, wat doen die mensen met elkaar en hoe relateert dat zich tot de setting die ik heb gemaakt?”

Advertentie

1500 koppen

Aan het einde van het parcours met installaties die doen denken aan kapellen, studievertrekken, laboratoria en opgravingen volgt de apotheose van de tentoonstelling. De bezoeker betreedt een spectaculaire omgeving, een grootse en tegelijk benauwende, gekromde gang met enorme stellages. Daarin staan blokken klei en hoe verder je doorloopt, hoe meer die gaan lijken op koppen. Aan het eind zijn deze koppen realistische portretten van de kunstenaar zelf. Het zijn er in totaal 1500. Onderweg liggen enorme hopen ‘mislukte’ exemplaren.

Halverwege het parcours is een video te zien waarin Van Veluw – zelf ook van top tot teen bedekt met klei – een van de koppen maakt. Terwijl je het kloppen van zijn hart hoort, zie je hem koortsachtig kleien aan zijn evenbeeld. Als de kop af is, wordt hij in de stelling bijgezet, waarna het volgende blok klei met een enorme dreun uit de lucht komt vallen. En dan begint het hele proces weer van voor af aan.

Het is een installatie over het creatieve proces, een metafoer voor

bijna goddelijke associaties oproept. Tegelijk is het een soort kwelling, zoals de mythologische figuur Sisyfus, die tot het einde der tijden een rotsblok tegen een berg moest duwen. “Waanzin, zei iemand. En dat is het natuurlijk ook. Het is een obsessieve uitvergroting, maar ergens is het ook wel wat je doet als kunstenaar. Uiteindelijk streef je naar perfectie, je probeert steeds te overtreffen wat je doet.”

Levi van Veluw, *Labyrinth of Memories*, [Singer Laren](#), t/m 25 augustus

Dagelijkse nieuwsbrief

Elke dag het belangrijkste nieuws vanuit Amsterdam.

Inschrijven

Lees ook

Geselecteerd door de redactie

Achtergrond

Lisa Oppenheim tovert als een alchemist met licht en chemicaliën beelden tevoorschijn

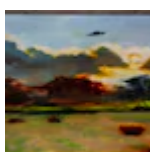
Plus

Exclusief

Zonder Piet van Eeghen had Amsterdam geen Vondelpark, Stedelijk en Rijksmuseum gehad: 'In de 19de eeuw veranderde hij de hele stad'

Plus

Interview

Realistisch schilderen suf? Jong talent Erika Peucelle won er de Sluifsters Prijs mee en staat nu op de KunstRAI

Advertentie

Wilt u belangrijke informatie delen met het Parool?

Tip hier onze journalisten

Algemeen

- Contact
- Privacystatement
- Abonnementsvoorwaarden
- Gebruiksvoorwaarden
- Cookiebeleid
- Privacy-instellingen
- Auteursrecht

Service

- Klantenservice
- Bezorgklacht indienen
- Bezorging pauzeren
- Bezorging wijzigen
- (Bezorg)adres wijzigen
- Adverteren
- Losse verkoop

Meer Parool

- Abonneren
- Nieuwsbrieven
- Digitale krant

RSS-feeds

Android apps

iOS apps

Facebook

Twitter

Navigeer

Archief

Op alle verhalen van het Parool rust uiteraard copyright.

Wil je tekst overnemen of een video(fragment), foto of illustratie gebruiken, mail dan naar copyright@parool.nl.

© 2023 DPG Media B.V. - alle rechten voorbehouden

Nieuws

Editie

Net binnen

Zoeken

Rubrieken

Het Parool is an Amsterdam-based daily newspaper. It was first published on 10 February 1941 as a resistance paper during the German occupation of the Netherlands (1940–1945). 202.000 readers.

Monumental installations by Levi van Veluw at Singer Laren:

'Ultimately, you strive for perfection.'

Chaos and order maintain a mutual balance in Levi van Veluw's work. His retrospective exhibition at Singer Laren features a number of monumental installations. 'I wanted to find out why I'm actually making this.'

Actually, he didn't particularly care for a retrospective. Levi van Veluw (1985) recently won the Singer Prize, a biennial oeuvre award that includes an exhibition, in addition to the purchase of a work of art for the museum's collection. The prize is awarded to Van Veluw because, in the view of the jury, he 'authentically and uniquely shapes his childhood memories with utmost care and craftsmanship.'

The exhibition was to be a modest presentation. Yet at the request of the museum in Laren, it became a comprehensive overview of his oeuvre. Van Veluw: 'There is a lot of work, but at the same time it is only a fraction of what I have produced. It was nice to be able to put this together, I get to see all these things that I haven't seen for a long time.'

The exhibition opens with Van Veluw's very latest work, from 2024. The artworks then gradually move backwards in time, until his earliest pictures, some of which were created at art school. Next comes a route with large installations that culminates in an imposing space, a labyrinthine tunnel where time seems to stand still.

Coffee, ink, tree bark

After graduating from Artez College of Arts in Arnhem, Van Veluw gained recognition with photographs in which he adorned his own head with layers of coffee, ink or tree bark.

'It was all quite intuitive and intimate still. I took the pictures with a self-timer. They were experiments and occasionally one succeeded, although I didn't really know why.'

Van Veluw points to a self-portrait, his head entirely covered with a chessboard pattern drawn with ballpoint pen. 'It was pure necessity; I didn't know any other way to do it. But afterwards, you realise it's strong because it creates friction. That ink doesn't belong there, which makes it a bit unsettling. Had I done the same with face paint, you wouldn't have the same experience.'

Van Veluw set out to find out where these strange experiments actually originated. He did this by zooming out. Intimate photographs gave way to spatial installations which gradually became more autobiographical. 'I wanted to find out why I'm actually making this.' Where does this fascination with cubes come from?

In the video *Family* (2012), Van Veluw is sitting at the table with his brother, sister and parents. All of them are wearing suits covered from head to toe with wooden blocks.

They also cover the table at which the figures are seated, as well as the walls of the room. The image of a close-knit family around a table becomes a kind of abstraction.

The characters are withdrawn, the claustrophobic atmosphere suggesting tensions between the taciturn family members. 'It's about how, as a child, I was searching for control. To me, a cube symbolises something you can control.'

Paint dots

Further along, there's an installation that recreates an entire bedroom; this time everything is covered from head to toe with wooden balls. 'Those little balls appeared in my nightmares. They rolled in patterns and then started to collide. In my dream, I was trying to hold everything together. It arose from a lack of structure. At least, I'm not a psychologist, but that's my interpretation. Your parents are separated and then you try to keep everything together. That's what I'm depicting here.'

Exhibited around Van Veluw's installations are paintings from Singer Laren's collection that share thematic connections with the works. Displayed next to the family video and the bedroom with balls, for example, is Evert Pieters' painting *Aardappeleters* [Potato Eaters], also depicting five figures around a table. A painting by Jan Toorop featuring two profoundly unhappy figures in a landscape is meticulously constructed with paint dots, which in turn forms a visual parallel to Van Veluw's balls.

'We did not display any texts with the works. I just want you to look. What is happening in the painting, what are these people doing to each other and how does that relate to the setting I've created?'

1,500 heads

The culmination of the exhibition unfolds at the end of the route, with installations that evoke the atmosphere of chapels, study rooms, laboratories, and excavations. The visitor steps into a spectacular environment: a grand, yet simultaneously oppressive, curved corridor with immense scaffolding. Within it are arranged blocks of clay, and as you progress further, the more they start to look like heads. At the end, these heads become realistic portraits of the artist himself. In total there are 1,500 of them. Along the way, there are huge piles of 'failed' specimens. Halfway through the course, there is a video showing Van Veluw - himself also covered head to toe in clay - creating one of the heads. As you hear the beating of his heart, you see him feverishly moulding his likeness out of clay.

When the head is finished, it is placed onto the scaffold, after which the next block of clay drops from the sky with a huge thud. And then the whole process begins anew from the beginning.

It is an installation about the creative process, a metaphor for artishood. The artist creates his likeness, evoking almost divine associations. At the same time, it is a kind of torment, like the mythological figure Sisyphus, who had to push a boulder up a mountain until the end of time. 'Madness, someone said. And of course, it is. It's an obsessive magnification, but in a way it's also what you do as an artist. Ultimately, you strive for perfection, you're always trying to surpass what you do.'

Levi van Veluw, *Labyrinth of Memories*, Singer Laren, until 25 August